

Master
theorem

درخت بازگشت +

طراحی الگوریتم‌ها – جلسه ششم

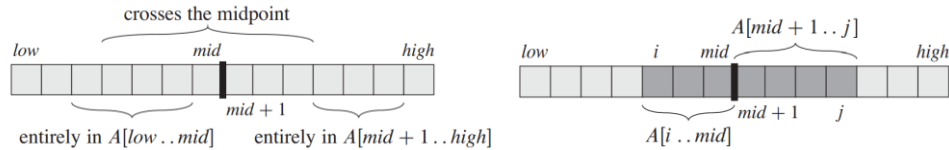
Introduction to Algorithm

استاد: جوانمردی

۱۳۹۹/۷/۱۹

مرور جلسه قبل

روش تقسیم و حل MSA


```

FIND-MAXIMUM-SUBARRAY( $A, low, high$ )
1  if  $high == low$ 
2      return ( $low, high, A[low]$ )    // base case: only one element     $O(1)$ 
3  else  $mid = \lfloor (low + high) / 2 \rfloor$ 
    Divide ( $left-low, left-high, left-sum$ ) =
        FIND-MAXIMUM-SUBARRAY( $A, low, mid$ )    Conquer     $T(mid - low)$ 
    ( $right-low, right-high, right-sum$ ) =
        FIND-MAXIMUM-SUBARRAY( $A, mid + 1, high$ )     $T(high - (mid + 1))$ 
    ( $cross-low, cross-high, cross-sum$ ) =
        FIND-MAX-CROSSING-SUBARRAY( $A, low, mid, high$ )     $O(high - mid)$ 
    if  $left-sum \geq right-sum$  and  $left-sum \geq cross-sum$ 
    7      return ( $left-low, left-high, left-sum$ )     $O(1)$ 
    8  elseif  $right-sum \geq left-sum$  and  $right-sum \geq cross-sum$ 
    9      return ( $right-low, right-high, right-sum$ )     $O(1)$ 
    10  else return ( $cross-low, cross-high, cross-sum$ )     $O(1)$ 
    11
    Combine
    
```

حل روابط بازگشت با جایگذاری و استقراء

- Example:
 $T(n) = 2T(n/2) + cn$
- Guess:
 $T(n) = O(n \lg n)$

Prove by induction:
 $T(n) \leq dn \lg n$
for suitable $d > 0$.

روش تقسیم و حل

The divide-and-conquer approach:

- Divide** the problem into a number of subproblems
- Conquer** the subproblems by solving them recursively
- Combine** subproblems and solve the original problem

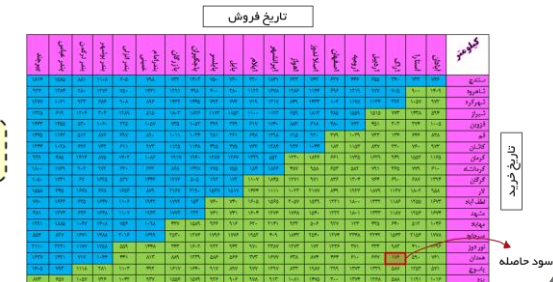
مسئله زیرآرایه بهینه

- Input: A sequence $A[1], A[2], \dots, A[n]$ of integers.
- Output: Two indices i and j with $1 \leq i \leq j \leq n$ that maximize

$$A[i] + A[i+1] + \dots + A[j].$$

روش تهاجمی $O(n^2)$ و $O(n^3)$

$R[n]$ is the sum over $A[1..n]$

فصل چهارم: تقسیم و حل | Divide and Conquer

- مسئله زیرآرایه بیشینه یا Maximum Subarray

- انواع روش‌های حل معادله بازگشتی

- جایگذاری و استقرای ریاضی

- درخت بازگشت

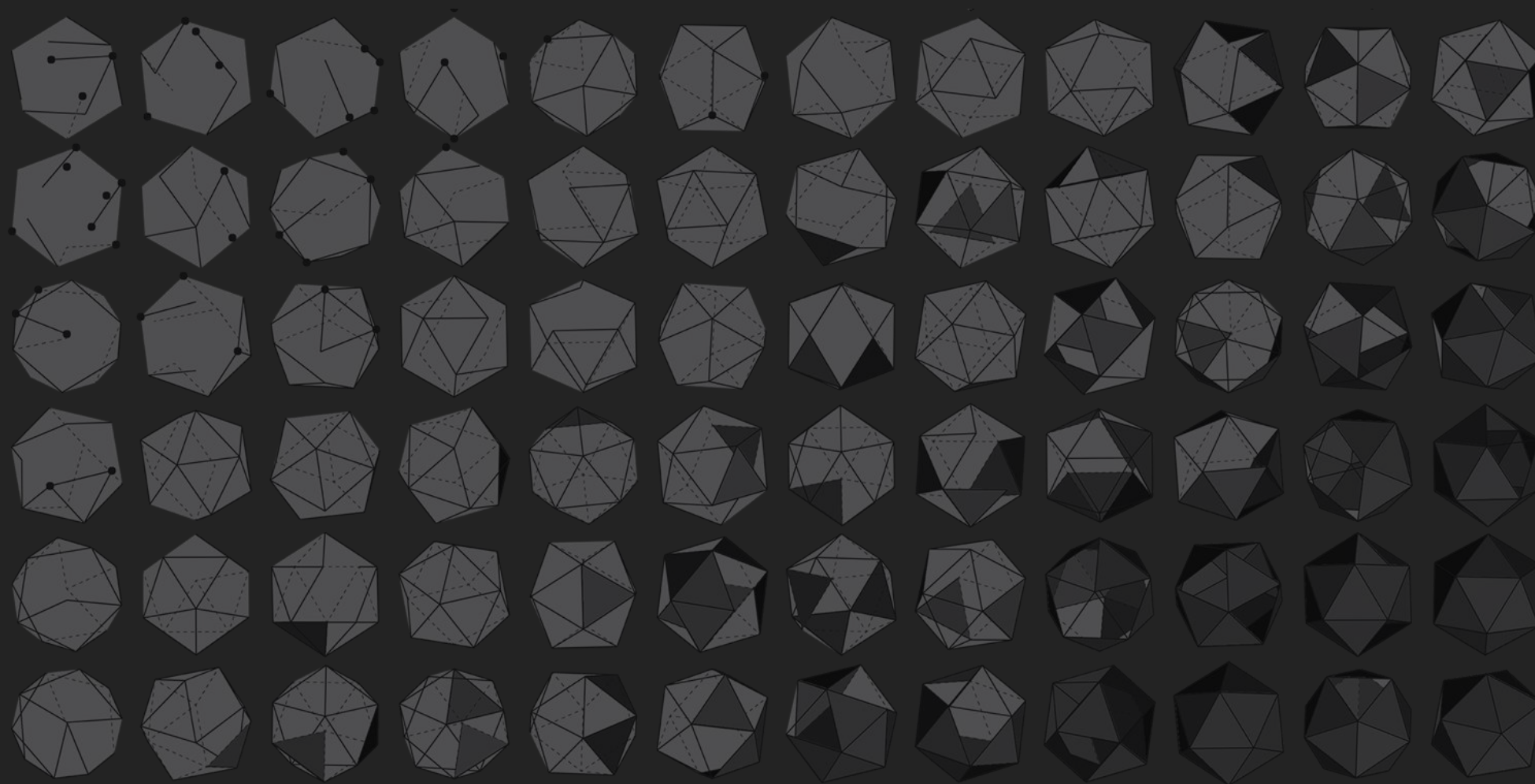
- قضیه اصلی

- ~~الگوریتم استراسن برای ضرب ماتریسی~~

4 Divide-and-Conquer 65

- 4.1 The maximum-subarray problem 68
- 4.2 Strassen's algorithm for matrix multiplication 75
- 4.3 The substitution method for solving recurrences 83
- 4.4 The recursion-tree method for solving recurrences 88
- 4.5 The master method for solving recurrences 93
- ★ 4.6 Proof of the master theorem 97

روش‌های حل روابط بازگشتی: جایگذاری

فصل ۴.۳ کتاب

چگونه حدس خوبی بزنیم؟

- روش عمومی برای یک حدس خوب وجود ندارد!
- تجربه! خلاقیت! شهود! و شاید هم درخت بازگشتی!
- اگر مشابه رابطه بازگشت را قبلاً دیده اید، راه حل مشابه میتواند منطقی باشد!

برای n های بزرگ $\lfloor n/2 \rfloor$ و $\lfloor n/2 \rfloor + 17$ تفاوت چندانی نخواهد داشت!

$$T(n) = 2T(\lfloor n/2 \rfloor + 17) + n$$

- در برخی موارد مرتبه را صحیح حدس میزنیم ولی استقراء بنوعی درست کار نمیکند!!

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + 1$$

$$\begin{aligned} T(n) &\leq c \lfloor n/2 \rfloor + c \lceil n/2 \rceil + 1 \\ &= cn + 1, \quad \times \end{aligned}$$

$$T(n) = O(n) \longrightarrow T(n) \leq cn$$

تصحیح حدس زده شده

- در برخی موارد مرتبه را صحیح حدس میزنیم ولی استقراء بنوعی درست کار نمیکند!!

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + 1$$

فرض $T(n) = O(n) \rightarrow T(n) \leq cn \quad \times \rightarrow \boxed{T(n) \leq cn - d, \text{ where } d \geq 0 \text{ is a constant.}}$

$$\begin{aligned} T(n) &\leq (c \lfloor n/2 \rfloor - d) + (c \lceil n/2 \rceil - d) + 1 \\ &= cn - 2d + 1 \\ &\leq cn - d, \end{aligned} \quad \boxed{d \geq 1}$$

۱. درجه جمله اضافه کمتر از حکم باشد: به حکم یک جمله از درجه کمتر اضافه میکنیم
۲. درجه جمله اضافه با حکم برابر باشد: یک فاکتور لگاریتم در حکم کمتر حدس زدیم
۳. درجه جمله اضافه بیشتر از حکم باشد: باید حکم از درجه بالاتری باشد

تصحیح حدس زده شده

۱. درجه جمله اضافه کمتر از حکم باشد: به حکم یک جمله از درجه کمتر اضافه میکنیم
۲. درجه جمله اضافه با حکم برابر باشد: یک فاکتور لگاریتم در حکم کمتر حدس زدیم
۳. درجه جمله اضافه بیشتر از حکم باشد: باید حکم از درجه بالاتری باشد

$$T(n) = T(\lfloor n/2 \rfloor) + T(\lceil n/2 \rceil) + n$$

$$\boxed{\text{فرض}} \quad T(n) = O(n) \longrightarrow T(n) \leq cn$$

$$\begin{aligned} T(n) &\leq c \lfloor n/2 \rfloor + c \lceil n/2 \rceil + n \\ &= cn + n, \end{aligned}$$

حالت دوم، درجه جمله اضافی برابر حکم است. پس یک لگاریتم کم حدس زده ایم!

خطاهای احتمالی در استقراء

• خطا کردن در استقراء خیلی هم سخت نیست!

$$T(n) = 2T(\lfloor n/2 \rfloor) + n$$

فرض $T(n) = O(n) \longrightarrow T(n) \leq cn \quad \times$

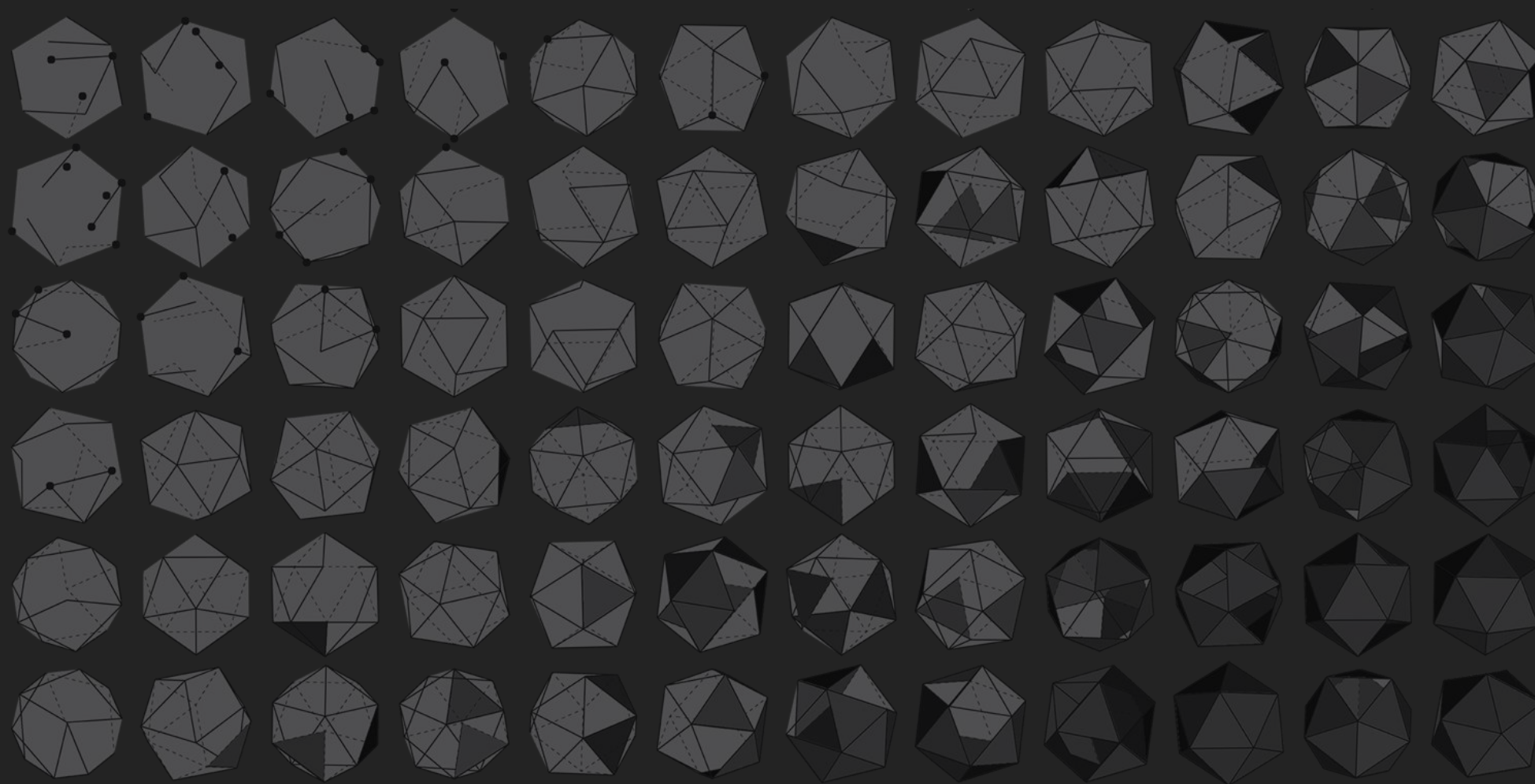
$$\begin{aligned} T(n) &\leq 2(c \lfloor n/2 \rfloor) + n \\ &\leq cn + n \\ &= O(n), \quad \Longleftarrow \text{wrong!!} \end{aligned}$$

تغییر متغیر برای حل استقرای

- در برخی موارد یک تغییر متغیر ساده شما را به یک رابطه بازگشتی آشنا میرساند

$$\begin{array}{l}
 \boxed{T(n) = 2T(\sqrt{n}) + \lg n} \\
 m = \lg n
 \end{array}
 \left\{
 \begin{array}{l}
 T(2^m) = 2T(2^{m/2}) + m \\
 S(m) = T(2^m)
 \end{array}
 \right\}
 \begin{array}{l}
 S(m) = 2S(m/2) + m \\
 \downarrow \\
 S(m) = O(m \lg m) \\
 \downarrow \\
 \boxed{T(n) = T(2^m) = S(m) = O(m \lg m) = O(\lg n \lg \lg n)}
 \end{array}$$

روش‌های حل رابطه بازگشتی: درخت بازگشت

فصل ۴.۴ کتاب

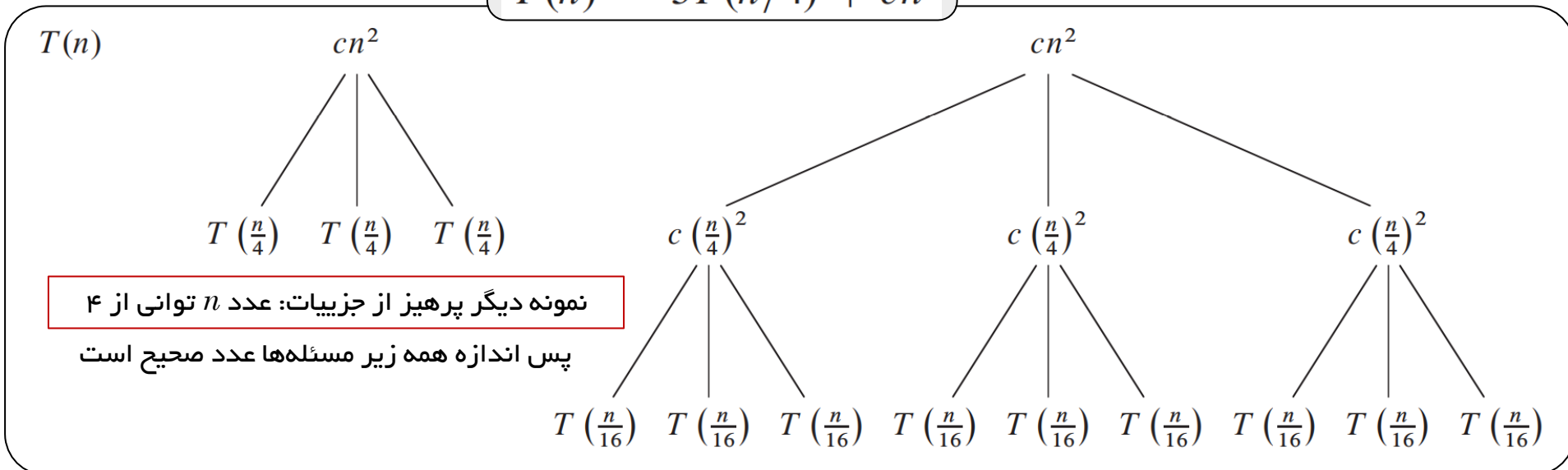
روش درخت بازگشتی

- روش جایگذاری و استقراء مناسب برای حل روابط بازگشتی
- اما پیدا کردن حدس مناسب همیشه راحت نیست! ← درخت بازگشتی
- در محاسبات درخت بازگشت میتوان از برخی جزییات پرهیز کرد
- در آن صورت اثبات حدس به دست آمده از طریق استقراء ضرورت خواهد داشت

$$T(n) = 3T(\lfloor n/4 \rfloor) + \Theta(n^2)$$

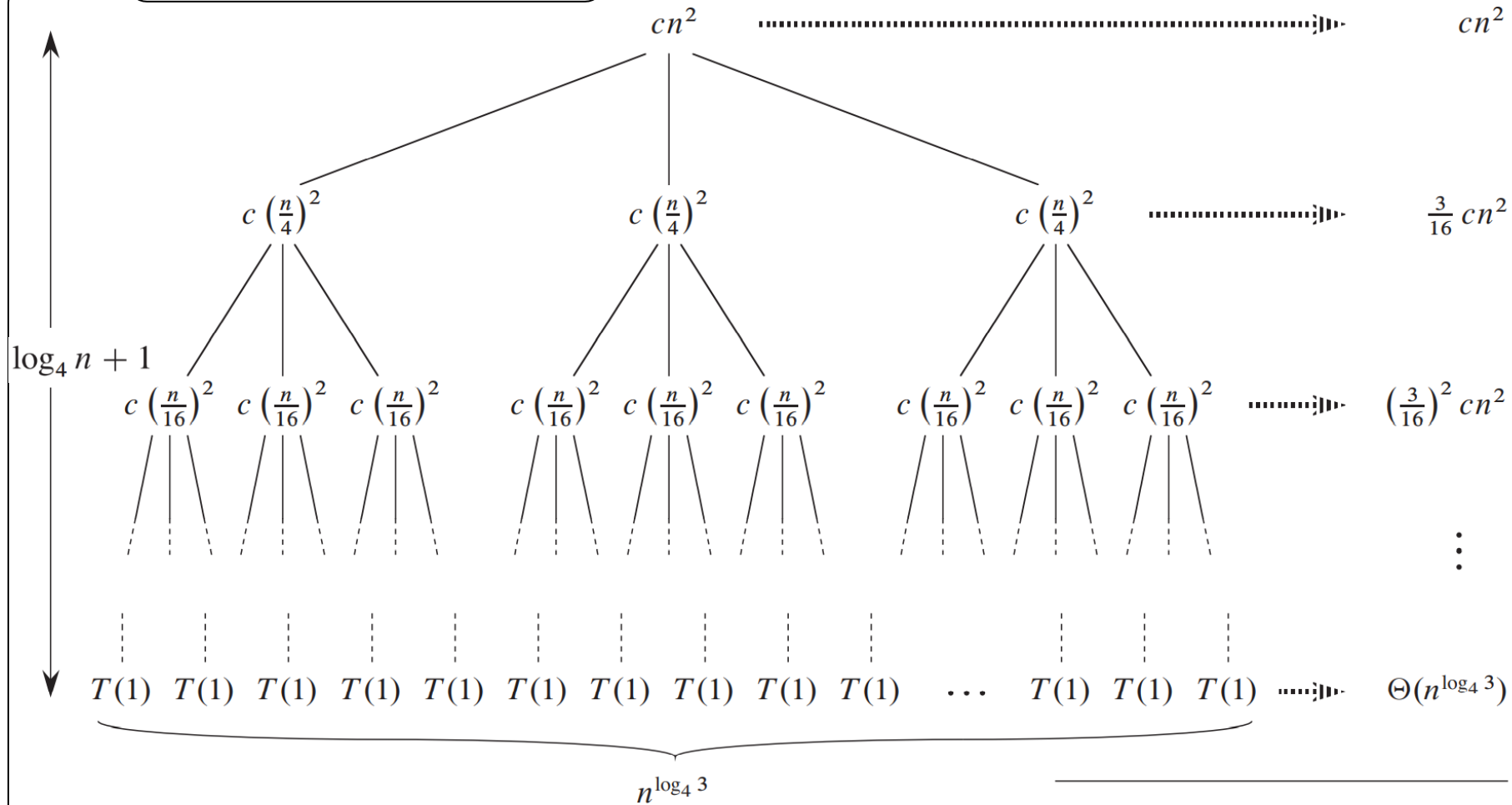
نمونه پرهیز از جزییات: محاسبه حد بالا با حذف کف

$$T(n) = 3T(n/4) + cn^2$$

روش درخت بازگشتی

$$T(n) = 3T(n/4) + cn^2$$

(d)

Total: $O(n^2)$

محاسبه مجموع هم سطح‌ها

محاسبه تعداد سطوح

$$n/4^i = 1$$

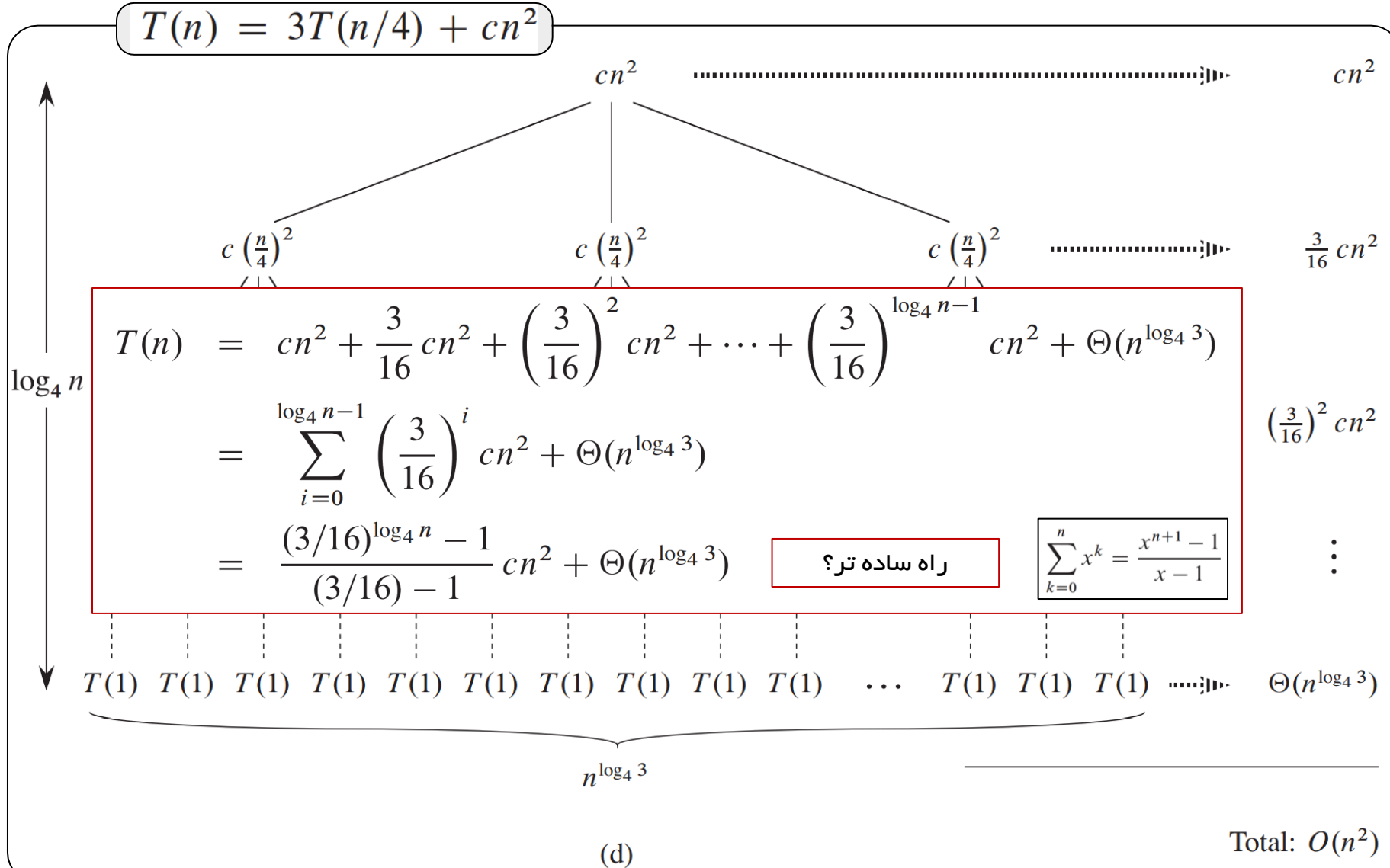
محاسبه مجموع سطوح

روش درخت بازگشتی

محاسبه مجموع هم سطوحها

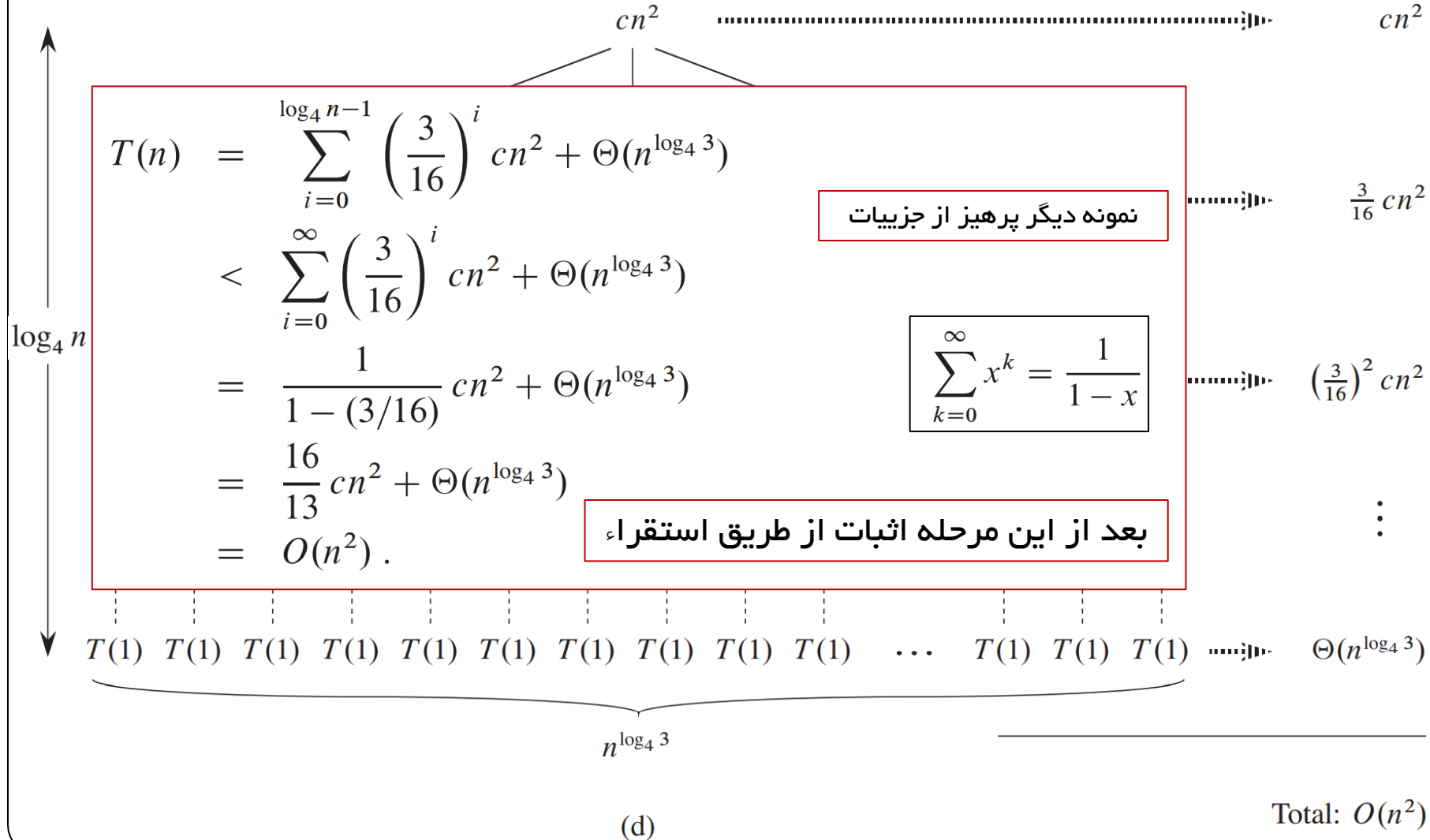
محاسبه تعداد سطوح

محاسبه مجموع سطوح

روش درخت بازگشتی

$$T(n) = 3T(n/4) + cn^2$$

نمونه دیگر پرهیز از جزییات

$$\sum_{k=0}^{\infty} x^k = \frac{1}{1-x}$$

بعد از این مرحله اثبات از طریق استقراء

محاسبه مجموع هم سطح‌ها

محاسبه تعداد سطوح

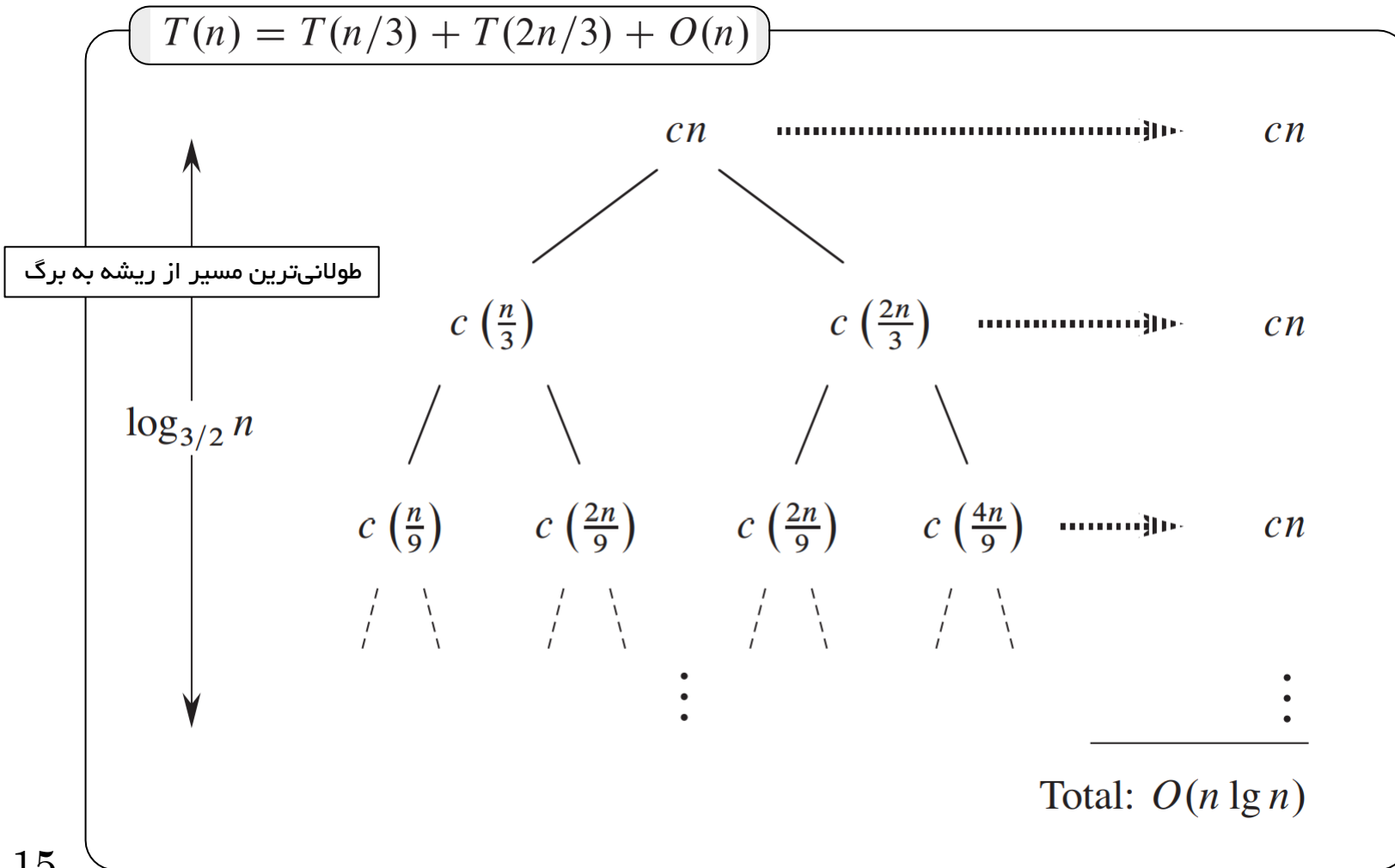
محاسبه مجموع سطوح

Total: $O(n^2)$

روش درخت بازگشتی

$$T(n) = T(n/3) + T(2n/3) + O(n)$$

محاسبه مجموع هم سطرها

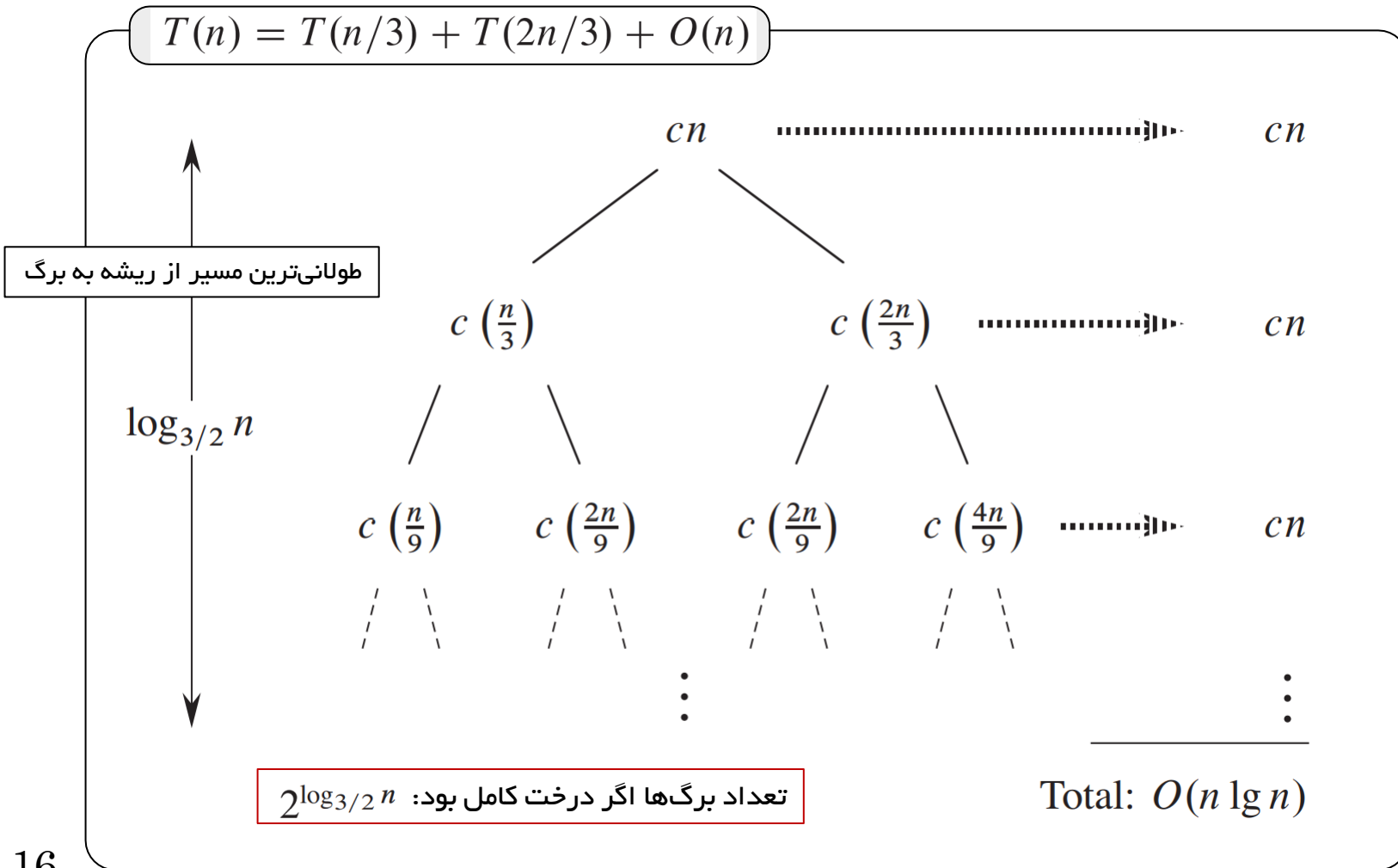
محاسبه تعداد سطوح

$$(2/3)^k n = 1 \text{ when } k = \log_{3/2} n$$

محاسبه مجموع سطوح

روش درخت بازگشتی

$$T(n) = T(n/3) + T(2n/3) + O(n)$$

محاسبه مجموع هم سطرها

آیا درخت کامل است؟

آیا مجموع سطوح همیشه cn است؟

همه اینها را می‌توان دقیق محاسبه کرد اما...

نمونه‌هایی از پرهیز در محاسبه جزییات

محاسبه مجموع سطوح

روش درخت بازگشتی

$$T(n) = T(n/3) + T(2n/3) + O(n)$$

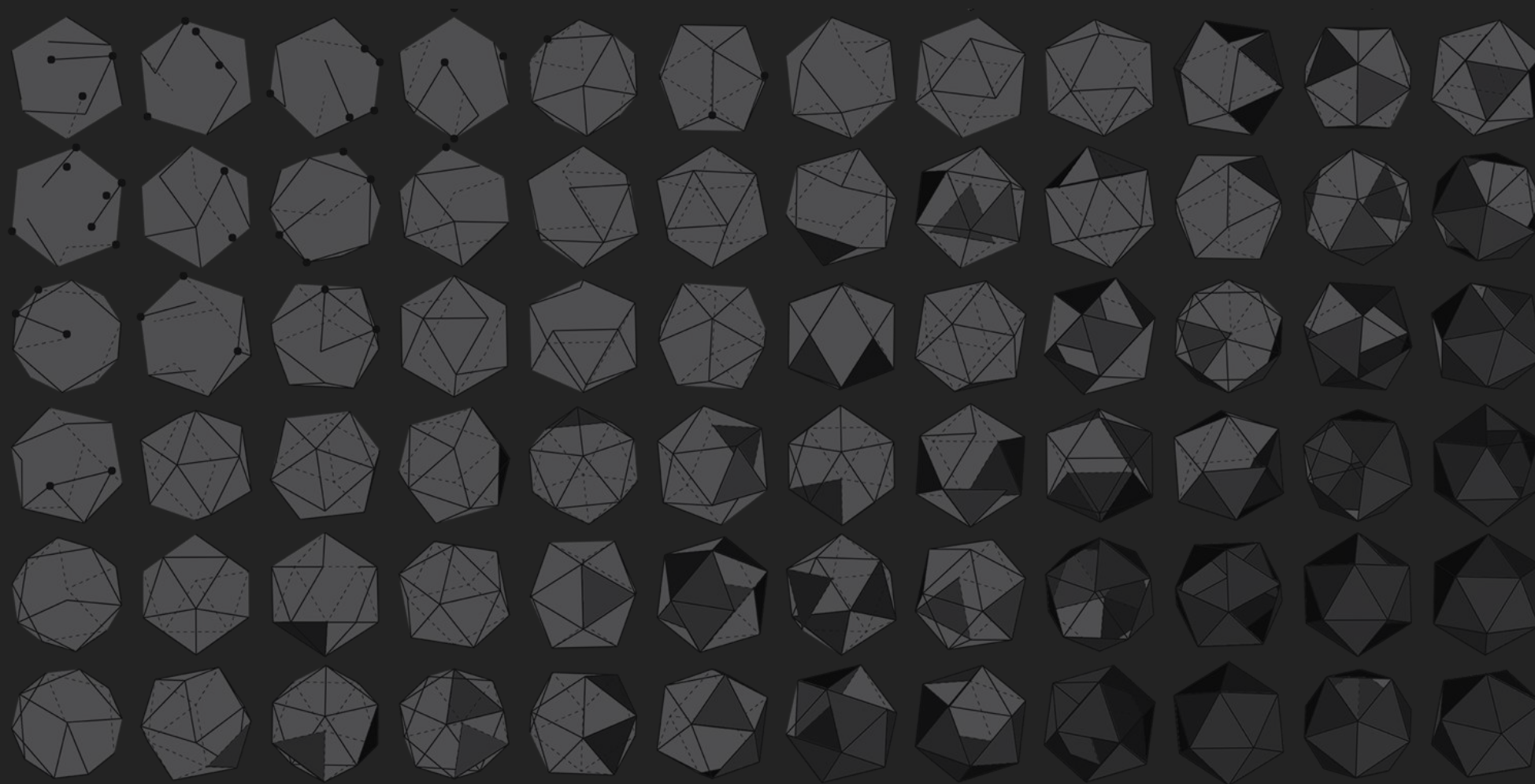
Total: $O(n \lg n)$

$$T(n) \leq d n \lg n$$

$$\begin{aligned} T(n) &\leq T(n/3) + T(2n/3) + cn \\ &\leq d(n/3) \lg(n/3) + d(2n/3) \lg(2n/3) + cn \\ &= (d(n/3) \lg n - d(n/3) \lg 3) \\ &\quad + (d(2n/3) \lg n - d(2n/3) \lg(3/2)) + cn \\ &= d n \lg n - d((n/3) \lg 3 + (2n/3) \lg(3/2)) + cn \\ &= d n \lg n - d((n/3) \lg 3 + (2n/3) \lg 3 - (2n/3) \lg 2) + cn \\ &= d n \lg n - d n (\lg 3 - 2/3) + cn \\ &\leq d n \lg n, \end{aligned}$$

$$d \geq c / (\lg 3 - (2/3))$$

اثبات حالت‌های پایه:
چه بازه ای برای d در نظر گرفته شود

روش‌های حل رابطه بازگشتی: قضیه اصلی Master Theorem

فصل ۴.۵ کتاب

قضیه اصلی Master Theorem

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

رابطه بازگشت $T(n)$ مسئله را به a زیرمسئله مساوی به اندازه n/b تقسیم میکند و هزینه تقسیم و ترکیب زیرمسئله‌ها برابر $f(n)$ است

n/b to mean either $\lfloor n/b \rfloor$ or $\lceil n/b \rceil$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.

2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$

3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. شرط منظم بودن

$$f(n) \square n^{\log_b a}$$

مثال قضیه اصلی - ۱

$$T(n) = 9T(n/3) + n$$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

$$n^{\log_b a} = n^{\log_3 9} = \Theta(n^2)$$

$$f(n) = O(n^{\log_3 9 - \epsilon}), \text{ where } \epsilon = 1$$

$$T(n) = \Theta(n^2)$$

مثال قضیه اصلی - ۲

$$T(n) = T(2n/3) + 1$$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

$$n^{\log_b a} = n^{\log_{3/2} 1} = n^0 = 1$$

$$f(n) = \Theta(n^{\log_b a}) = \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(\lg n)$$

مثال قضیه اصلی - ۳

$$T(n) = 3T(n/4) + n \lg n$$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

$$n^{\log_b a} = n^{\log_4 3} = O(n^{0.793})$$

$$f(n) = \Omega(n^{\log_4 3 + \epsilon}), \text{ where } \epsilon \approx 0.2$$

$$af(n/b) = 3(n/4) \lg(n/4) \leq (3/4)n \lg n = cf(n) \text{ for } c = 3/4$$

$$T(n) = \Theta(n \lg n)$$

مثال قضیه اصلی - ۴

$$T(n) = 2T(n/2) + n \lg n$$

$$n^{\log_b a} = n \quad \square \quad f(n) = n \lg n$$

X

is not *polynomially* larger

The ratio $f(n)/n^{\log_b a} = (n \lg n)/n = \lg n$ is asymptotically less than n^ϵ for any positive constant ϵ

the recurrence falls into the gap between case 2 and case 3

Exercise 4.6-2

Show that if $f(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg^k n)$, where $k \geq 0$, then the master recurrence has solution $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg^{k+1} n)$. For simplicity, confine your analysis to exact powers of b .

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

مثال قضیه اصلی - ۵

$$T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

مرتبۀ زمانی الگوریتم‌های تقسیم و حل مرتب‌سازی ترکیبی و زیرآرایه بیشینه

$$n^{\log_b a} = n^{\log_2 2} = n$$

$$f(n) = \Theta(n)$$

$$T(n) = \Theta(n \lg n)$$

مثال قضیه اصلی – ۶

$$T(n) = 2T(n/4) + \sqrt{n}$$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $af(n/b) \leq cf(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

مثال قضیه اصلی - ۸

استفاده از تغییر متغیر

$$T(n) = T(\sqrt{n}) + 1$$

$$T(n) = aT(n/b) + f(n) \quad a \geq 1 \text{ and } b > 1$$

1. If $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
2. If $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, then $T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) = \Theta(f(n) \lg n)$
3. If $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ for some constant $\epsilon > 0$, and if $a f(n/b) \leq c f(n)$ for some constant $c < 1$ and all sufficiently large n , then $T(n) = \Theta(f(n))$. ■

$$m = \lg n$$

$$S(m) = T(2^m)$$

$$T(2^m) = T(2^{m/2}) + 1$$

$$S(m) = S(m/2) + 1$$

$$n^{\log_b a} = n^{\log_2 1} = n^0 = 1 \quad f(n) = 1$$

$$1 = \Theta(1)$$

case 2 applies and $S(m) = \Theta(\lg m)$

$$T(n) = \Theta(\lg \lg n)$$